

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 29 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [Ν.127(Ι)/2018]

ΜΕΕΠ για την ανάπλαση του παλιού ΓΣΠ Λευκωσίας σε πάρκο/πλατεία με δύο επίπεδα χώρων στάθμευσης και χώρους εστίασης, αναψυχής και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, στο Δήμο Λευκωσίας.

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια **ΠΠΑ 248/20**

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου, η ΜΕΕΠ για την ανάπλαση του χώρου του παλαιού ΓΣΠ Λευκωσίας, υποβλήθηκε από τον Δημοτικό Μηχανικό Δήμου Λευκωσίας στις 1.12.2020.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο έγινε Δημόσια Παρουσίαση. Η έκθεση της ΜΕΕΠ για το έργο ήταν διαθέσιμη στο Δημοτικό Μέγαρο της Λευκωσίας. Το κοινό μπορούσε να βρει πληροφορίες και να γνωστοποιήσει τις ανησυχίες / απόψεις τους στον κύριο του έργου. Επίσης έγινε ανακοίνωση στον ημερήσιο τύπο (2 ημερήσιες εφημερίδες παγκύπριας κυκλοφορίας) στις 16 Δεκεμβρίου 2020, και δημόσια παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ΜΕΕΠ στο κοινό μέσω ανάρτησης στην ιστοσελίδα του Δήμου Λευκωσίας και στο ενημερωτικό δελτίο που διανέμεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η όλη διαδικασία διεξάχθηκε τον Δεκέμβριο 2020 – Ιανουάριο 2021. Δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε σχόλια από το ενδιαφερόμενο κοινό

Η ΜΕΕΠ εξετάστηκε στην Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον κατά τη Συνεδρία της στις 16.3.2021 όπου αξιολογήθηκε και ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με τα είδη και τον αριθμό των δέντρων τα οποία θα αποκοπούν για την υλοποίηση του έργου. Τα συμπληρωματικά στοιχεία κατατέθηκαν και το έργο επανεξετάστηκε στις 30.3.2021.

2. Σκοπός και περιγραφή της ανάπτυξης

Το ΠΕ αφορά την ανάπλαση του χώρου του παλιού ΓΣΠ στο κέντρο της Λευκωσίας. Συνοπτικά το ΠΕ θα περιλαμβάνει τους παρακάτω χώρους και χαρακτηριστικά:

- Καφετέριες,
- Εστιατόριο,

- Βιβλιοπωλείο
- Γκαλερί,
- Αμφιθέατρο,
- Πλατεία,
- Πλαγιές με πράσινο,
- Μικρούς καταρράκτες,
- Νεροκουρτίνα,
- Δύο υπόγειους χώρους στάθμευσης συνολικής χωρητικότητας 602 αυτοκινήτων

Στο ανατολικό άκρο του τεμαχίου θα κατασκευαστεί η μία από τις δύο ανυψώσεις, επάνω στην οποία θα τοπιοτεχνηθεί ο «Μεσογειακός Λόφος» ο οποίος θα φιλοξενεί και την υπαίθρια παιδική χαρά και τον κλειστό παιδότοπο. Η δεύτερη ανύψωση («Δυτικός Λόφος») θα κατασκευαστεί στο δυτικό όριο του τεμαχίου παρά την οδό Γρηγόρη Αυξεντίου, και θα φιλοξενήσει το «Άλσος των Φυλλοβόλων».

Η Νότια Όψη της ανάπτυξης, κατά μήκος της οδού Ευαγόρου θα περιλαμβάνει καφετέριες, Info kiosk και περίπτερο.

Το έργο διαθέτει 601 συνολικά χώρους στάθμευσης οχημάτων. Οι χώροι στάθμευσης είναι στο Α' υπόγειο (222, εκ των οποίων οι 21 για ΑΜΕΑ) και στο Β' υπόγειο (379, εκ των οποίων οι 30 για ΑΜΕΑ). Κάτω από το Β υπόγειο, θα κατασκευαστεί δεξαμενή συλλογής νερού, με την στάθμη δαπέδου της στο -10.20 m. Ανάμεσα από την πλάκα δαπέδου και την στάθμη εκσκαφής, θα κατασκευαστεί σκυρόφιλτρο (επίχωση με σκύρα) που επιτρέπει την εύκολη διακίνηση του νερού, που μέσα από το πορώδες αυτό φίλτρο, θα οδηγείται στη δεξαμενή συλλογής και θα αποθηκεύεται για άρδευση. Η συλλογή του νερού που βρίσκεται ανάμεσα στα θεμέλια του έργου, θα γίνεται με την βαρύτητα.

Ποσοστό 7% του συνολικού χώρου (880 m²) παραμένει ελεύθερο από υπόγειες κατασκευές για να παρέχεται η δυνατότητα φύτευσης ψηλών δένδρων. Χαμηλότερα δένδρα και άλλη βλάστηση θα φυτευτούν πάνω από την κατασκευή των υπογείων χώρων στάθμευσης.

3. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Η ανάπτυξη θα πραγματοποιηθεί σε τεμάχιο (παλιό ΓΣΠ) μεταξύ των οδών Γρηγόρη Αυξεντίου, Ευαγόρου και Βασιλέως Παύλου, ανατολικά του Υπουργείου Οικονομικών, στο κέντρο της Λευκωσίας. Η επιφάνεια που καλύπτει είναι περίπου 13,2 στρέμματα. Στον χώρο μελέτης θα κατασκευαστεί κτίριο το οποίο θα περιλαμβάνει 2 υπόγεια, ισόγειο και 1 όροφο και θα καλύπτει το σύνολο του οικοπέδου.

Το τεμάχιο του ΠΕ εμπίπτουν στη Ζώνη Εμπορικής Ανάπτυξης ΕΖ-δ. Σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας ο ανώτατος αριθμός ορόφων στην εν λόγω πολεοδομική ζώνη είναι οκτώ (8) και το ανώτατο επιτρεπτό ύψος κτιρίων τα τριαντάένα (31) μέτρα. Στην άμεση περιοχή μελέτης γειτνιάζουν το Υπουργείο Οικονομικών, εμπορικές και οικιστικές αναπτύξεις και ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου.

Όσον αφορά το υφιστάμενο περιβάλλον του τεμαχίου του έργου, αυτό χρησιμοποιείται επί του παρόντος ως χώρος στάθμευσης. Εντός του χώρου του παλαιού ΓΣΠ δεν υπάρχουν ενδείξεις

αρχαιολογικών ευρημάτων, όμως σε κοντινή απόσταση στην περιοχή της Αρχιγραμματείας έχουν βρεθεί αρχαιολογικά ευρήματα.

Η χλωρίδα εντός του τεμαχίου και στα γύρω πεζοδρόμια αποτελείται από 43 αείλανθους, 37 στερκούλιες, 9 τσιπουάνες, 2 συκίες, 2 καζουαρίνες, 2 κίτρομηλιές, 1 φοίνικα, 1 ευκάλυπτο και 1 χαρουπιιά.

4. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένονται κατά τη δημιουργία του έργου αφορούν τις ακόλουθες:

- i. Κατάληψη έκτασης γης και αποκοπή των υφιστάμενων δέντρων εντός του τεμαχίου και στα περιμετρικά πεζοδρόμια.
- ii. Σφράγιση του εδάφους από τις κτιστές κατασκευές.
- iii. Αυξημένα επίπεδα ηχορύπανσης ως αποτέλεσμα των κατασκευαστικών εργασιών.
- iv. Εκπομπή ατμοσφαιρικών ρύπων από τα μηχανήματα / οχήματα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για τις κατασκευαστικές εργασίες, όπως και εκπομπές σκόνης στην ατμόσφαιρα.
- v. Χρήση φυσικών πόρων (ενέργεια, νερό, οικοδομικά υλικά κ.λπ).
- vi. Δημιουργία δονήσεων κατά την κατασκευή.
- vii. Αυξημένη κίνηση από τη διακίνηση των βαρέων οχημάτων/προς το εργοτάξιο για τη μεταφορά υλικών.
- viii. Αλλαγές στη μορφολογία του εδάφους από εκσκαφές και επιχωματώσεις.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης, αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

- i. Αισθητική αλλαγή και αναβάθμιση
- ii. Δημιουργία στερεών και υγρών αποβλήτων προς διαχείριση, από τη λειτουργία της ανάπτυξης.
- iii. Αύξηση επιπέδων θορύβου, φωτισμού και οχληρίας από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες (μεταφορές, τουριστικές δραστηριότητες κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή.
- iv. Αύξηση αέριων ρύπων στην ευρύτερη περιοχή από τα μέσα συγκοινωνίας και από τη λειτουργία του έργου.
- v. Χρήση φυσικών πόρων (ενέργεια, νερό κ.λπ).
- vi. Αύξηση κυκλοφοριακού φόρτου.

5. Μέτρα μετριασμού περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπονται από τη ΜΕΕΠ

Τα σημαντικότερα μέτρα μετριασμού που περιλαμβάνει η ΜΕΕΠ είναι τα ακόλουθα:

Κατά την Κατασκευή του Έργου:

- Ετοιμασία Σχεδίου Αντιμετώπισης Διαρροών (ΣΑΔ) χημικών και καυσίμων κατά το στάδιο της κατασκευής
- Ετοιμασία Σχεδίου Αντιμετώπισης Πυρκαγιών (ΣΑΠ)
- Συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία κατά την διαμόρφωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Πυρκαγιών (ΣΑΠ)

- Τακτικός καθαρισμός και διαβροχή του εδάφους του εργοταξίου, ώστε να μειωθεί η δημιουργία σκόνης. Παρακολούθηση των εργασιών του εργολάβου. Πρόγραμμα τακτικής συντήρησης των μηχανημάτων που θα πάρουν μέρος στις εργασίες κατασκευής.
- Πρόγραμμα τακτικής συντήρησης των μηχανών που θα χρησιμοποιηθούν στις εργασίες κατασκευής.
- Σωστή και συστηματική συλλογή των υπολειπόμενων υλικών κατασκευής. Οι ποσότητες των υλικών κατασκευής είναι υποχρέωση του αναδόχου εργολάβου να εναποθεθούν με ασφαλή τρόπο και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία
- Σωστή και με βάση τη νομοθεσία διαχείριση των υγρών αποβλήτων που τυχόν παράγονται κατά το στάδιο της κατασκευής
- Ο εργολάβος θα ειδοποιεί έγκαιρα της περίοικους και επαγγελματίες για την έναρξη εργασιών που είναι πιθανόν να προκαλέσουν αύξηση των επιπέδων θορύβου.

Κατά τη Λειτουργία του Έργου:

- Θα εφαρμοστούν διαδικασίες για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ρύπανσης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων κατά την διάρκεια λειτουργίας του Έργου (πρόγραμμα παρακολούθησης της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων) - Τακτικός έλεγχος και συντήρηση των συστημάτων
- Θα εφαρμοστούν τα απαραίτητα σχέδια έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ατυχημάτων που θα συμπεριλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες λειτουργίας και το εμπλεκόμενο προσωπικό θα εκπαιδευτεί κατάλληλα
- Διατήρηση της αισθητικής του Έργου – Συμβόλαιο για αρχικά δεκαετή συντήρηση των χώρων πρασίνου από κύριο του έργου
- Διατήρηση της βιοποικιλότητας του Έργου
- Θα εφαρμοστούν διαδικασίες για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από την διάθεση στερεών αποβλήτων κατά την διάρκεια λειτουργίας. Τα στερεά απόβλητα θα τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με την νομοθεσία

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκόμενων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η Ισχύς της Πολεοδομικής Άδειας.

Μάριος Κυπριανού
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,
Περιβαλλοντική Αρχή.
6.5.2021

Αρ. Φακέλου: 02.10.011.014.018

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΜΕΕΠ για την ανάπλαση του παλιού ΓΣΠ Λευκωσίας σε πάρκο/πλατεία με δύο επίπεδα χώρων στάθμευσης και χώρους εστίασης, αναψυχής και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, στο Δήμο Λευκωσίας

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Σε επιστολή ημερομηνίας 24.3.2021 αναφέρει ότι δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου, δεδομένου ότι εκφραστούν θετικές απόψεις από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων για τη διαχείριση των αντλούμενων νερών κατά την κατασκευή του έργου.

Τμήμα Αρχαιοτήτων: Κατά τη Συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 16.3.2021 αναφέρθηκε ότι το 2000 έγιναν δοκιμαστικές τομές στο χώρο σε βάθος 2 μέτρων και δεν εντοπίστηκαν αρχαιολογικά ευρήματα και αρχιτεκτονικά κατάλοιπα. Ζήτησε όπως οι εκσκαφές γίνουν υπό την επίβλεψη του Τμήματος Αρχαιοτήτων

Τμήμα Δημοσίων Έργων: με ηλ. ταχ. ημερομηνίας 16/3/2021 ζήτησαν όπως τους υποβληθεί η Μελέτη Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΕΠ για την ανάπλαση του παλιού ΓΣΠ Λευκωσίας σε πάρκο/πλατεία με δύο επίπεδα χώρων στάθμευσης και χώρους εστίασης, αναψυχής και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, στο Δήμο Λευκωσίας.

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΠΠΑ 248/20

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

---

1. Ο κύριος του έργου ως και κάθε κατά νόμο υπόχρεος φέρει αμέριση την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα γνωμάτευση.
2. Ο κύριος του έργου του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας όπως ισχύει σήμερα ή θα ισχύει στο μέλλον, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
  - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, και
  - η αντιμετώπιση και αποκατάσταση δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
4. Ο κύριος του έργου να ορίσει τεχνικό υπεύθυνο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, τόσο κατά την φάση κατασκευής όσο και κατά την λειτουργία του έργου και να ενημερωθεί σχετικά το Τμήμα Περιβάλλοντος.
5. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (πολεοδομική άδεια, άδεια οικοδομής, κ.α.) και τη λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα λόγω κατασκευής ή/και λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων ώστε να επιβληθούν πρόσθετοι όροι.
6. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην ΜΕΕΠ και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας γνωμάτευσης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής

---

1. Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές, Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.)

Κατά τη διαχείριση των Αποβλήτων από Εκσκαφές, κατασκευές, και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των Περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους, για την ορθολογική διαχείριση με στόχο την κατά δυνατό μεγαλύτερη ποσοστιαία επίτευξη ανακύκλωσης τουλάχιστον 70% των Α.Ε.Κ.Κ. (κατά βάρος) μέχρι το 2020. Να εφαρμοστούν οι πιο κάτω όροι

- 1.1 Ο Εργολάβος να ετοιμάσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) με βάση την παράγραφο 7(1)(α) των

Κανονισμών ΚΔΠ159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους, που θα συμπεριλαμβάνει και το κόστος της Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του [Κανονισμός 5, Παράγραφος (1)], θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί.

Το σχέδιο πρέπει να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει περιγραφή τυχόν επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.τ.λ.).

Ο ιδιοκτήτης καλείται όπως κατακρατεί από τον Εργολάβο ποσό ισάξιο με το κόστος Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. το οποίο αποδεδειγμένα προς τον Εργολάβο μόνο όταν επιβεβαιώσει με βάση την έκθεση του Επιβλέποντα Μηχανικού ότι εκπλήρωσε όλους τους όρους του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης.

1.2 Ο Εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους. Απαγορεύεται η διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.

1.3 Όταν ο Εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011]) και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

1.4 Ο Εργολάβος να διασφαλίζει την μεταφορά των παραγομένων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση.

1.5 Ο Εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.

1.6 Ο Εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα.

Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

1.7 Ο Εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες.

1.8 Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Συλλογικό Σύστημα και στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

1.9 Τονίζεται ότι αποτελεί αδίκημα η απόρριψη αποβλήτων στο έδαφος και τα νερά. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος απορρίψει απόβλητα που προήλθαν από την κατεδάφιση του έργου, είναι υπόχρεος να τα παραδώσει σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης και να επαναφέρει τους χώρους στην αρχική τους κατάσταση με δικά του έξοδα. Σε αντίθετη περίπτωση ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει υποχρέωση να καταγγείλει την Παρανομία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για λήψη μέτρων, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική Νομοθεσία.

2. Να ετοιμαστούν και κατατεθούν στο Τμήμα Δημοσίων Έργων μέτρα για κυκλοφοριακή ρύθμιση για τη φάση των κατασκευαστικών εργασιών. Να ακολουθηθούν τυχόν υποδείξεις του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

3. Να γίνει τοποθέτηση κατάλληλου συστήματος πυρανίχνευσης-πυρόσβεσης.

4. Ο κύριος του έργου οφείλει ως κάτοχος/παραγωγός αποβλήτων, να αποθηκεύει προσωρινά τα παραγόμενα απόβλητα με τρόπο που να μην προκαλούνται επιπτώσεις στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία και οχληρία σε οποιονδήποτε και να τα παραδίδει το συντομότερο δυνατό μέσω συμφωνίας σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

5. Να γίνει κατάλληλη προσωρινή περίφραξη του χώρου εργασιών της κατασκευής. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ. που θα προκύψουν ή θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του έργου, καθώς και οι διάφορες πρώτες ύλες, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του τεμαχίου και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.

6. Οι κτηριακές εγκαταστάσεις να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Απόδοσης Κτηρίου όπως αυτές καθορίζονται στις πρόνοιες των περί της Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμοι 2006 έως 2017.

7. Ο κύριος του έργου, με βάση το εδάφιο 1 του άρθρου 9 Γ των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 μέχρι 2017, πριν την έναρξη της κατασκευής του έργου, θα πρέπει να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης εναλλακτικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης (π.χ. αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συστήματα συμπαραγωγής, συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης). Αντίγραφο της μελέτης θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση.

8. Επιπρόσθετα, ο κύριος του έργου να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα λήψης μέτρων ώστε τα κτήρια του έργου να μπορούν να χαρακτηριστούν ως Κτήρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας, σύμφωνα με το περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας) Διάταγμα του 2014 (Κ.Δ.Π. 366/2014). Η σχετική μελέτη θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση. Σε περίπτωση που η θέρμανση/ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή εντός κτιρίου ή δίκτυο τηλεθέρμανσης ή από κεντρικό σημείο παραγωγής που

εξυπηρετεί πολλαπλά κτίρια, θα πρέπει να εφαρμόζεται το εδάφιο 2 του Άρθρου 16 των περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμων του 2006 έως 2017 που αφορά την εγκατάσταση μετρητών κατανάλωσης.

9. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

10. Κατά τη φάση κατασκευής του έργου να γίνεται κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής, ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.

11. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικά και λοιπά καθώς επίσης και όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, κλπ) που θα παραχθούν, να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.

12. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

13. Τα προς χρήση μηχανέλαια καθώς και τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια να φυλάσσονται σε κατάλληλα κλειστά δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές.

14. Τυχόν διαρροές καυσίμων ή ελαίων να αντιμετωπίζονται άμεσα με τη χρήση προσροφητικών υλικών (π.χ. πριονίδι, άμμος, κλπ.) ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος ρύπανσης του εδάφους ή των απορροών των ομβρίων. Τα διάφορα προσροφητικά υλικά να υπάρχουν αποθηκευμένα σε εύκολα προσπελάσιμο σημείο.

15. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη αποφυγή διαρροών μηχανέλαιων και λιπαντικών κατά τις πρόχειρες/περιστασιακές εργασίες συντήρησης του μηχανολογικού εξοπλισμού στον χώρο του έργου.

16. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων και οχημάτων ή από τυχόν διαρροές να συλλέγονται σε κατάλληλα δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

17. Τα υπολείμματα από τη χρήση υλικών βαφής-συντηρητικών, κλπ., να συλλέγονται και διατίθενται σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

18. Να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών στους εξωτερικούς υπαίθριους χώρους (χώροι στάθμευσης κ.λπ.) για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

19. Να γίνει αίτηση για άδεια υλοτομίας για τα δέντρα που πρόκειται να αποκοπούν και τα οποία προστατεύονται με βάση τον περί Δασών Νόμο Ν. 25(Ι)/2012. **ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΟΡΟΣ**

20. Για την τοπιοτέχνηση των χώρων πρασίνου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη και ιδιαίτερα αυτά που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο του Κανονισμού (ΕΕ) 1143/2014 ή και

στον εθνικό κατάλογο, σύμφωνα με τον Ν.120(Ι)/2019. Γίνεται εισήγηση για να γίνει συνεννόηση με το Τμήμα Δασών για τα είδη χλωρίδας που θα φυτευτούν.

21. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε περιστατικού διαρροής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.

22. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνει προσπάθεια να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας (8π.μ – 5 μ.μ) και όχι Σάββατο ή Κυριακή ή αργίες. Επίσης, να λαμβάνονται μέτρα πρόληψης ώστε να μη δημιουργείται όχληση στη γύρω περιοχή ως αποτέλεσμα της κατασκευής του έργου.

23. Περιμετρικά του τεμαχίου του έργου να εγκατασταθεί ηχοπέτασμα ύψους τουλάχιστο τεσσάρων (4) μέτρων, ώστε να μετριαστεί ο επηρεασμός των κατοικιών. **ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΟΡΟΣ**

24. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν
- Τα μηχανήματα του εργοταξίου θα πρέπει να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ξενοδοχειακές αναπτύξεις και χώρους αναψυχής.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
- Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

25. Να γίνεται εισήγηση χρήσης χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

26. Κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης (**ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΟΡΟΣ**) όπως:

- να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
- τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους,
- κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς,
- να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες,
- όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού,
- η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα,
- εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού,
- για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων,
- κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

27. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά την εκτέλεση του έργου, θα πρέπει να διακοπούν στο συγκεκριμένο σημείο οι εργασίες, να διασφαλιστούν οι δέουσες συνθήκες ασφάλειας και υγείας για το προσωπικό του Τμήματος Αρχαιοτήτων που θα διενεργήσει την ανασκαφική έρευνα και να τους δοθεί κάθε δυνατή τεχνική και υλική βοήθεια για την ολοκλήρωση της ανασκαφής. **ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΟΡΟΣ**

28. Να εξετασθεί το ενδεχόμενο εφαρμογής των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων (ΠΔΣ) στο υπό αναφορά έργο καθώς περιλαμβάνονται διάφορες δράσεις οι οποίες εντάσσονται στα πλαίσια των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων (εξωτερικός φωτισμός, ηλεκτρική ενέργεια, εξοικονόμηση νερού, έπιπλα εξωτερικού χώρου, υπηρεσίες και προϊόντα κηπουρικής, υπηρεσίες καθαρισμού και προϊόντα, σχεδιασμός, κατασκευή και συντήρηση οδών, βρύσες κουζίνας και μπάνιου κλπ). Περισσότερες πληροφορίες βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/index_gr/index_gr?opendocument ενώ τα αναθεωρημένα κριτήρια των ΠΔΣ βρίσκονται στην ιστοσελίδα της ΕΕ, https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm.

29. Γίνεται εισήγηση για να αφαιρεθεί τυχόν γόνιμο επιφανειακό έδαφος και να επιστρωθεί στους χώρους τοποτέχνησης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας και συντήρησης

1. Τα απόβλητα (υγρά, στερεά οικιακά κ.λπ.) τα οποία πιθανόν να προκύπτουν από τις εργασίες λειτουργίας του έργου να επαναχρησιμοποιούνται/ανακυκλώνονται στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ανάλογα και με την καταλληλότητά τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.
2. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση. Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης/κατάρτισης, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλής ποιότητας ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.
3. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμοί του 2015, (ΚΔΠ 73/2015).
4. Τα βρώσιμα έλαια/τηγανέλαια και λίπη να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.
5. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών και Εδάφους Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
6. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ γεννήτριες, κομπρεσόροι κ.λπ.) να βρίσκονται σε κλειστούς και μονωμένους αν χρειαστεί χώρους ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα.
7. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων)

καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για τη διαχείριση νερού και ενέργειας

---

1. Ο φωτισμός των κοινόχρηστων χώρων και του οδικού δικτύου να είναι χαμηλής κατανάλωσης. Η χρήση του συστήματος νυχτερινού φωτισμού να είναι κατάλληλα ρυθμισμένη ώστε να μειώνεται στα απολύτως απαραίτητα επίπεδα εύρυθμης λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
2. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια όπως λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και λοιπός ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
3. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα για το έργο:
  - α. Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής κλπ. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
  - β. Χρήση θερμομονωτικών υλικών στις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες, όπου είναι εφικτό.
  - γ. Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας, όπου είναι εφικτό.
  - δ. Ο ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης.
  - ε. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης) σε όλες τις περιπτώσεις όπου είναι δυνατό.
4. Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:
  - α. Εγκατάσταση συστήματος εξοικονόμησης νερού.
  - β. Τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής.
  - γ. Τοποθέτηση καζανακίων δύο στάσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: Όροι για αποξήλωση

---

1. Τυχόν αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
  - Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
  - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή

**Τμήμα Περιβάλλοντος
Απρίλιος 2021**